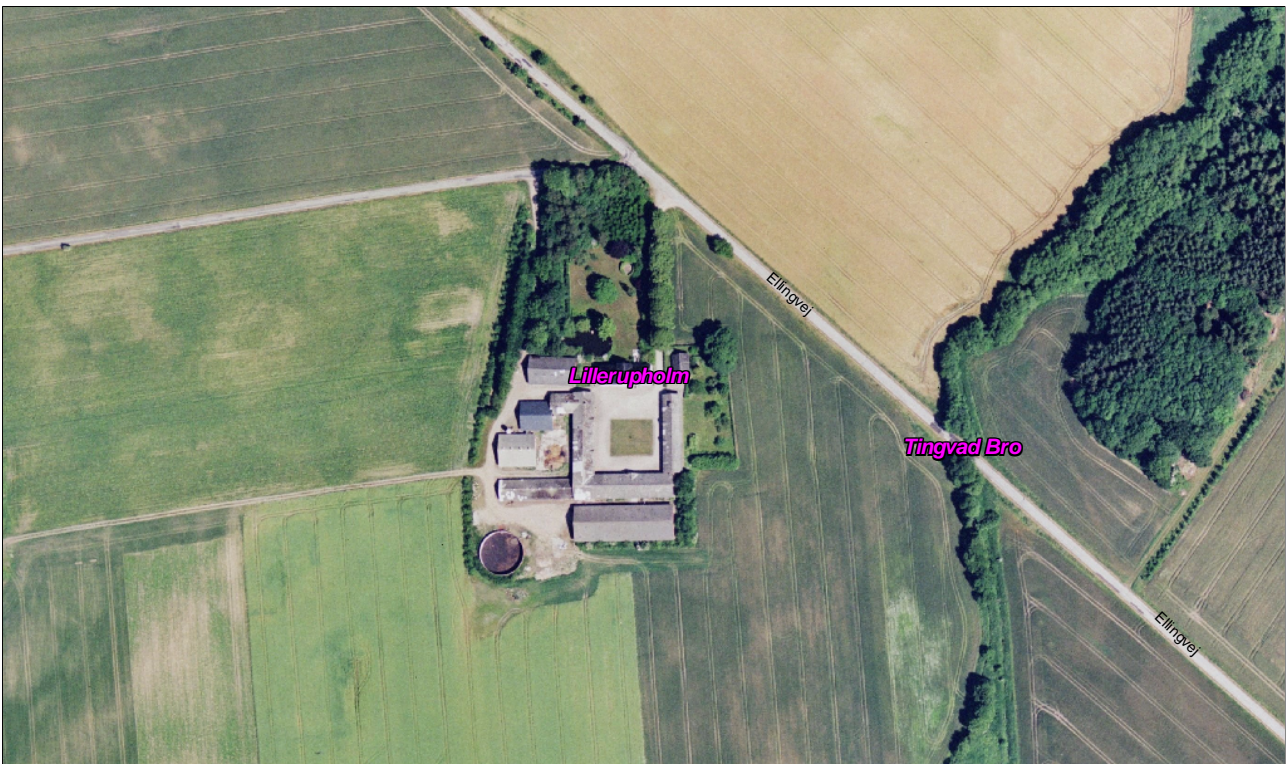

MILJØGODKENDELSE - af svineproduktionen på Lillerupholm, Ellingvej 50, 8751 Gedved

Efter § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
(Lov nr. 1572 af 20. december 2006)

14. juli 2008

Indhold

Afgørelse	4
Baggrund	5
Baggrund	5
Inddragelse af offentlighed.....	5
Formalia	6
Lovgrundlag	6
Klagevejledning.....	6
Retsbeskyttelse.....	6
Udnyttelse af godkendelsen.....	6
Andet	6
Vilkår	8
Generelle forhold	8
Anlæg.....	9
Gødningsproduktion og håndtering.....	9
Ammoniakreducerende teknologi.....	9
Lugt, støj og skadedyr.....	9
Affald og kemikalier	10
Spildevand	10
Arealer	10
Drift af arealer	11
Hensyn til grundvand	11
Hensyn til overfaldevand.....	11
Hensyn til natur	11
Tilsyn og kontrol.....	12
Driftsophør	13
Vurdering	14
Grundforhold	14
Anlæg.....	14
Drift.....	14
Gødningsproduktion og håndtering.....	14
Ammoniak	14
Lugt, støj og skadedyr.....	15
Affald og kemikalier	15
Arealer	16
Drift af arealer	16
Hensyn til grundvand	16
Hensyn til overfladevand	16
Hensyn til overfladevand- fosfor.....	17
Hensyn til overfladevand- kvælstof	17
Hensyn til natur	19
Bedste tilgængelige teknik (BAT)	20

Kommunens vurdering af BAT	22
Landskabelige hensyn	22
Samlet vurdering	22

Bilag:

Bilag 1: Situationsplan.

Bilag 2: Udbringningsarealer (kort).

Afgørelse

På baggrund af ansøgning fra Peter Møller meddeler Horsens Kommune miljøgodkendelse til udvidelse og ændring af husdyrproduktionen på ejendommen Ellingvej 50, 8751 Gedved.

Godkendelsen omfatter udvidelse og ændring af dyreholdet fra 81,64 dyreenheder i søer, smågrise og slagtesvin til 167,33 dyreenheder(DE) svarende til 5300 slagtesvin(30 – 108 kg).

Udvidelsen foregår i eksisterende stalde. Godkendelsen er betinget af en række vilkår, som kan findes i det følgende. Endvidere indgår oplysninger i den miljøtekniske beskrivelse samt i den digitale ansøgning som forudsætning for godkendelsen.

Baggrund

Baggrund

Horsens Kommune modtog den 18. oktober 2007 ansøgningen via det elektroniske ansøgningssystem. Efter møde med ansøger og konsulent er en ny ansøgning indsendt hertil den 2. april 2008.

Den nuværende produktion består af 117 søer, 1650 smågrise og 1573 slagtesvin(30–102 kg).

Produktionen ønskes ændret og udvidet til 5300 slagtesvin(30-108 kg). Der etableres 616 nye stipladser, så der samlet bliver 1504 stipladser.

Udvidelsen sker i eksisterende stalde. Klimastald og drægtighedsstald ændres til slagtesvin og farestald ændres til udleveringsrum. Der ændres kun på inventar og besætning.

Den samlede opbevaringskapacitet på ejendommen er på 2000 m³(gylletank + kanaler). Med en beregnet årlig gødningsmængde på 2837 m³ + 32 m³ vaskevand påregner ansøger at lave lejeaftale for 500 m³, så den samlede opbevaringskapacitet svarer til 10,46 mdr.

Inddragelse af offentlighed

Kommunen sendte udkastet til denne miljøgodkendelse i høring hos ansøger og naboer. Udkastet har været i høring hos omtalte parter i 3 uger i perioden 13. juni 2008 til 3. juli 2008. Der har ingen bemærkninger været til udkastet.

Horsens Kommunes endelige afgørelse offentliggøres i Horsens Posten, Brædstrup Avis og Østbirk Avis onsdag den 16. juli 2008.

Formalia

Lovgrundlag

Nyetaablering, udvidelser eller ændringer af husdyrbrug er omfattet af Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Loven trådte i kraft 1. januar 2007. Større husdyrbrug fra 75 – 250 DE skal behandles efter denne lovs § 11. Miljøgodkendelsen omfatter både anlægget og arealerne.

Klagevejledning

Miljøgodkendelsen kan påklages indtil 4 uger efter offentliggørelsen, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kapitel 7. Det vil sige at eventuel klage skal være modtaget senest den 13. august 2008 af Horsens Kommune. Enhver, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. vil også kunne klage over kommunens afgørelse.

Klagen skal være skriftlig og indsendes via e-mail til teknikogmiljo@horsens.dk eller adressen:

Horsens Kommune

Teknik og Miljø

Rådhusstorvet 4

8700 Horsens

Såfremt Horsens Kommune modtager en klage over denne afgørelse, vil ansøger blive underrettet. Umiddelbart efter klagefristens udløb sender kommune klagen, afgørelsen samt det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse videre til Miljøklagenævnet. Det er Miljøklagenævnet, der skal behandle klagen.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er bekendtgjort.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kap.4. Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering foretages, når der er forløbet 8 år.

Udnyttelse af godkendelsen

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet. Dog under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser som f.eks. byggetilladelse er indhentet. Det skal bemærkes, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Fristen for udnyttelse af denne godkendelse er 2 år fra godkendelsens dato. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden udløbet af denne frist.

Vilkår

Generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter husdyrbruget på ejendommen Ellingvej 50, 8751 Gedved.
2. Ejendommen tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 5300 slagtesvin(30-108 kg) i alt 167,33 dyreenheder(DE). Der skal til enhver tid over for kommunen kunne fremlægges gødningsregnskab, afregninger, regnskaber eller lignende, som dokumenterer størrelsen af ejendommens dyrehold.
3. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres, før ændringen eller udvidelsen er godkendt af kommunen. Dette gælder både ændringer i bygninger, arealer og dyrehold. Såfremt der tilkøbes jord eller indgås nye forpagtnings- eller husdyrgødningsaftaler, skal Horsens Kommune have lejlighed til at vurdere om driften af de nye arealer påvirker miljøet væsentligt.
4. Denne godkendelse skal altid være tilgængelig på ejendommen, og medarbejderne skal være informeret om, hvor den er placeret, og hvad den indeholder. Det juridiske ansvar ligger hos Peter Møller. Eventuelle ændringer i ejerforhold skal straks meddeles kommunen.
5. Driftsuheld hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, skal straks meldes til alarmcentralen tlf.:112 og derefter straks til kommunen.
6. Ejendommen skal fremover indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, samt med de ændringer, der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
7. Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvor, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- oplysninger om hvilke interne og eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfremmede stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- en opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- planen skal indsendes til tilsynsmyndigheden senest 2 mdr. efter meddelelse af godkendelsen.

8. Fristen for udnyttelse af godkendelsen er 2 år fra godkendelsens dato. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden denne frist.

Hvis en miljøgodkendelse ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Anlæg

Gødningsproduktion og håndtering

9. Der skal på kommunens opfordring fremvises dokumentation for gødningsanvendelsen for de sidste 5 år.

10. Der skal være opbevaringskapacitet for husdyrgødning, så lovpligtige udbringningstidspunkter med lethed kan overholdes, jf. bekendtgørelse om husdyrgødning. Dokumentationen skal foreligge i form af et ajourført lagerregnskab for husdyrgødning, og skal opbevares i ejendommens journal.

Kopi af skriftlig aftale om opbevaringskapacitet på 500 m³ skal indsendes til Horsens Kommune senest 1. oktober 2008.

11. Håndtering af gylle skal altid foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.

12. Ved transport af flydende husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognen være indrettet således at spild ikke kan finde sted.

13. Ved spild i forbindelse med transport eller anden kørsel på offentlig vej skal gødning straks opsamles.

Lugt, støj, og skadedyr

14. Såfremt driften medfører væsentlig flere lugtgener end forudsat ved udarbejdelse af denne godkendelse, kan kommunen fastsætte yderligere skærpede vilkår for driften til minimering af lugtgenerne.

15. Ejendommens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, korrigerede lydtryksniveau i dB(A):

	Mandag – fredag Kl. 7.00 – 18.00 Lørdag	Mandag – fredag Kl. 18.00 – 22.00 Lørdag	Alle dage Kl. 22.00 – 7.00
--	---	--	--------------------------------------

	Kl. 7.00 – 14.00	Kl. 14.00 – 22.00 Søn- og helligdage Kl. 7.00 - 22.00	
Landbrugsejendomme	55	45	40

Maksimal værdien af støjniveauet må om natten ikke overstige 55 dB(A). Tiderne i skemaet er ikke midlingstider, men de tidsrum hvor grænseværdierne skal overholdes. Midlingstiderne fremgår af Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/ 1984.

16. På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Statens Skadedyrslaboratorium seneste fastsatte retningslinier (Retningslinierne opdateres 1 gang årligt). Bekæmpelsen skal desuden foretages på kommunens forlangende. Endvidere skal gener fra andre skadedyr ligeledes straks afhjælpes på kommunens forlangende.

17. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Affald og kemikalier

18. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.

19. Virksomhedens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage og stå overdækket på fast, tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord eller lignende.

20. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, må ikke nedgraves eller opbevares sammen med fast eller flydende husdyrgødning, men opbevares i lukket container eller på fast underlag hævet i en passende afstand fra jorden evt. med en fast overdækning indtil afhentning således, at der i tidsrummet inden afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold.

21. Ejendommens affaldshåndtering, dvs. sortering, opbevaring og bortskaffelse, skal til enhver tid ske i overensstemmelse med det til enhver tid gældende affaldsregulativ for Horsens kommune.

22. Der må ikke foretages afbrænding af affald eller spildprodukter.

Spildevand

23. Spildevandet fra stalde og lignende skal ledes til gyllesystemet eller anden

opsamlingsbeholder.

24. Rengøring af maskiner, lastbiler til transport af dyr og sprøjteudstyr samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte skal foregå på en vaskeplads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder eller til gyllebeholder. Etablering af vaskepladsen skal være etableret senest den 1. maj 2009.

Arealer

Drift af arealer

25. Ejendommens husdyrgødning udbringes på 79,09 ha ejede og 95,57 ha forpagtede arealer, i alt 174,66 ha.

Arealernes placering fremgår af bilag 2. Udbringningsarealerne må ikke udskiftes med andre, før der er meldt accept hertil fra kommunen.

26. Udover næringsstofferne fra den godkendte produktion af 167,33 DE i slagtesvin kan der tilføres arealerne svinegylle 50,2 DE, i alt 5020 kg N og 946,55 kg P.

27. Ejendommens ejede og forpagtede arealer skal dyrkes med et S6 sædskifte på halvdelen af arealerne, på resten bruges referencesædskifte S2, jf. notat om standardsædskifter og referencesædskifter, Miljøministeriet, Skov og naturstyrelsen, Landområdet af 27. juni 2007). Sædskiftet kan kun ændres til et andet sædskifte med mindst samme optag af N og P.

Hensyn til grundvand

28. Ingen vilkår. Udspretningsarealerne ligger ikke i sårbare grundvandsområder.

Hensyn til overfladevand

29. Der skal være et S6 sædskifte på halvdelen af udspretningsarealerne, svarende til at der samlet er minimum 8,75 ha med frøgræs. I alt tilføres der 3777,16 kg P/år. Der fraføres 4449,55 kg P/år, der bliver således et underskud på i alt 685 kg P/år - hvilket giver en balance på - 3,9 kg P/ha/år. Med aktuelt foder på ejendommen er der ca. 4,10 g P/FE. I ansøgningen er der imidlertid anvendt 4,3 g P/FE, da det forudses, at ændrede prisforhold for enkelte fodermidler kan ændre den optimale foderblanding.

Der kan tilføres fosforgødning via handelsgødning op til afgrødernes fosfornorm. Anvendt foder kan max indeholde 4,3 g P/FE.

Hensyn til natur

Ingen vilkår. Ammoniakemissionen fra staldanlægget vurderes ikke at kunne påvirke naturområder væsentligt.

Tilsyn og kontrol

30. På kommunens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.

31. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Dette gøres ved på kommunens forlangende at fremvise kvittering for korrekt aflevering heraf.

32. Der skal til enhver tid over for kommunen kunne fremlægges diverse planer, afregninger eller lignende, som kan dokumentere sædskiftet og at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til godt landmandsskab og Husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser.

33. Virksomheden skal efter anmodning fra kommunen dokumentere, at vilkår om støj er overholdt. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkluder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning (Vejledning nr. 5 1984, Ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 6, 1984, Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5, 1993, Beregning af ekstern støj fra virksomheder) og foretages i punkter, som forinden aftales med kommunen. Beregninger skal ledsages af oplysninger om beregningsforudsætninger, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Specielt skal støjkluderne beskrives og deres kildestyrke angives. Støjmålinger eller -beregninger skal i øvrigt udføres efter reglerne i Målebekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 637 af 30. juni 1997 om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer).

Rapport med resultat af målinger / beregninger skal indsendes til kommunen senest 3 måneder efter målingernes udførelse. Viser støjmålinger / -beregninger, at vilkår nr. 15 ikke er overholdt, skal der efter nærmere aftale med kommunen foretages afhjælpende foranstaltninger.

34. Kommunen kan påbyde afhjælpende foranstaltninger, såfremt husdyrbrugets drift medfører væsentlig mere forurening, herunder affaldsfrembringelse, end hvad der er forudsat i ansøgningen.

Driftsophør

35. Ved ophør af dyrehold skal dette meddeles til Horsens Kommune.

36. Ved husdyrbrugets ophør skal stalde m.v. rengøres og alle oplagre af husdyrgødning, foder, affald og lignende bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

Vurdering

Grundforhold

Lokalisering

Ejendommen er beliggende i det åbne land uden naboer og/eller samlet bebyggelse i umiddelbar nærhed. Der bygges ikke nyt i forbindelse med udvidelsen.

Anlæg

Drift

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget er indrettet og kan drives på en måde, hvor energiforbruget minimeres, blandt andet er der for nylig etableret et nyt og energieffektivt halmfyr til opvarmning af stalde og bolig samt korntørring. Desuden er der i drægtighedsstalden, der ændres til slagtesvin isat forsatsruder for at minimere varmespild.

Spildevand

Der findes i dag ingen egnet vaskeplads på ejendommen, der stilles derfor vilkår om at der etableres en senest den 1. maj 2009. Horsens Kommune vurderer, at en vaskeplads er den sikreste måde til at undgå forurening af vandmiljøet. Etablering af vaskepladsen skal anmeldes til Horsens Kommune.

Gødningsproduktion og håndtering

Gyllen overføres fra gyllebeholder til gyllevogn dels med sugekran og dels med pumpe. Processen skal altid være overvåget. Det er kommunens vurdering, at der ikke er nogen væsentlig risiko for forurening forbundet med den metode.

Ammoniak

Fra stalde og gyllebeholder er der en samlet fordampning på 2216,52 kg N/år. Udvidelsen overholder kravet om 15 % reduktion af ammoniakfordampningen fra stald og lager. Kravet opfyldes via ændringen af besætningen fra søer og smågrise til slagtesvin.

Der er ikke indenfor 300 meter eller 1000 meter fra staldanlægget registreret naturområder der er omfattet af § 7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Ejendommen ligger således ikke i bufferzone I eller bufferzone II.

Staldanlægget ligger 244 m fra en mose og henholdsvis 25 m, 263 m og 272 m fra 3 søer. Alle 4 naturområder er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Horsens Kommune har for disse områder lavet en supplerende beregning af ammoniakdepositionen. Beregningerne viser, at der sker en forøgelse af ammoniakdepositionen fra 0,2 kg N/ha/år til 0,7 kg N/ha/år. En besigtigelse af områderne har bekræftet, at der er tale om en middel- til lav værdisætning af naturtyperne. Tålegrænsen for disse naturtyper er fra 20 til 25 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastningen i området er 18,63 kg N/ha/år (gennemsnit for årene 2002 – 2004, DMU).

Det er Horsens Kommunes vurdering, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil medføre at der sker en væsentlig påvirkning af naturområderne med ammoniak.

Kommunen har foretaget en konsekvensvurdering i forhold til internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter. Det nærmeste Natura 2000-område er Ef-Habitat-område nr. 50 Yding Skov og Ejer Skov, som ligger ca. 5,5 km nord-vest for anlægget. Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er bl.a. kilder og væld med kalkholdigt vand. Endvidere ligger alle udbringningsarealer uden for Natura 2000-områder. Horsens Kommune vurderer, at der ikke som følge af udvidelse af produktionen vil være risiko for ændret påvirkning af det internationale naturbeskyttelsesområde.

Lugt, støj og skadedyr

Lugtemissionen er beregnet i det digitale ansøgningssystem ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion. Geneafstanden er overholdt i forhold til enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone. Det er kommunens vurdering, at der ikke er risiko for væsentlige lugtgener for de omboende.

Der vil forekomme støj fra af - og pålæsning af grise samt fra transport af grise til og fra ejendommen. Kommunen har vurderet, at de omboende kan sikres mod væsentlige støjgener ved at stille krav om overholdelse af konkrete støjgrænser og ligeledes krav om målinger, såfremt der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser.

Det er kommunens vurdering, at der på baggrund af ansøgers oplysninger om skadedyr ikke er væsentlig risiko for problemer med skadedyr.

Affald og kemikalier

Fra ejendommen kan der forventes døde dyr, som afleveres til destruktionsanstalt, DAKA. Desuden vil der være spildolie, medicinrester, spidse genstande og plast- og papiraffald. De døde dyr opbevares på rist/træpalle, under kadaverkappe under skyggefulde træer ved markvej ud til Ellingvej. Der er i

miljøgodkendelsen stillet krav om affaldshåndtering, som skal sikre, at det foregår forsvarligt, således, at der efter kommunens vurdering ikke opstår miljøgener som følge heraf.

Det er kommunens vurdering, at der på baggrund af ansøgers oplysninger om håndtering og opbevaring af kemikalier (bilag 1) ikke er risiko for væsentlig påvirkning af miljøet.

Arealer

Drift af arealer

Ejendommens udspretningsarealer fremgår af bilag 2. I miljøgodkendelsen indgår i alt 174,66 ha. Arealerne er hhv. ejede og forpagtede. Kommunen har vurderet, om den påvirkning, som udbringning af husdyrgødning på arealerne giver anledning til, er væsentlige. Det er oplyst, at der er anvendt standardsædskifte S6 på halvdelen af arealerne og referencesædskiftet S2 på resten af arealerne.

Det er kommunens vurdering, at sædskiftet vil kunne forventes anvendt af bedriften på pågældende jordtyper, hvor alle arealer er JB5, på nær et mindre på 3,7 ha, som er JB3. JB5 er lerjord og JB3 er grov- til fin lerblandet sandjord. På halvdelen af arealerne anvendes et S6 standardsædskifte med 10 % efterafgrøder, som består af: 36 % vinterkorn, 9 % lovpligtige efterafgrøder, 25 % vårkorn, 5 % ærter, 10 % vinterraps og 15 % frøafgrøder. Dette sædskifte giver et udvaskningsindex på 86. På den anden halvdel anvendes et S2 standardsædskifte med 10 % efterafgrøder, som består af: 50 % vinterkorn, 10 % lovpligtige efterafgrøder, 15 % vårkorn, 5 % ærter og 20 % vinterraps. Sædskiftet har et udvaskningsindex på 93.

Hensyn til grundvand

Udspretningsarealerne ligger ikke i sårbare grundvandsområder. Det vurderes derfor, at de generelle miljøregler vil være tilstrækkelige til at beskytte grundvandet og der er således ikke stillet særlige vilkår.

Hensyn til overfladevand

Alle udspretningsarealer ligger inden for oplandet til Horsens Fjord. Størstedelen af ejendommens udspretningsarealer ligger i oplandet til Horsens Inderfjord og Horsens Yderfjord, som begge strømmer ud til og omkring det internationale naturbeskyttelsesområde habitatområde nr. 52 "Horsens Fjord, havet øst for og Endelave", som ligeledes er udpeget som Natura 2000 område.

Horsens Fjord er i Vejle Amts Regionplan 2005 målsat med en generel målsætning, der siger, at fjorden skal have et naturligt og alsidigt plante- og dyreliv, der kun er svagt påvirket af menneskelig aktivitet. Målsætningen er ikke opfyldt, hvilket skyldes, at tilførslen af næringsstoffer fra land er for stor. En kildeopsplitning af belastningen i perioden 1989 til 2000 viser, at den diffuse belastning nu er dominerende, både hvad angår kvælstof og fosfor. Det er således stadig landbruget, der bidrager med den største

mængde kvælstof til fjordens belastning. Bidraget fra punktkilder udgør imidlertid for fosfors vedkommende en væsentlig del af den samlede stoftilførsel især i sommerperioden.

Habitatområde nr. 52 er udpeget på grund af bevaringsværdige naturværdier i form af specielle plante- og dyrearter (området er f.eks. levested for flere kystfugle) og specielle naturtyper (f.eks. er kystlaguner vurderet til at være en særlig truet naturtype). Risikoanalysen i basisanalysen II har vist, at området er i risiko for ikke at opfylde miljømålet om god økologisk tilstand i 2015. Miljømålene i et kystområde er opfyldt, når bl.a. forekomsten af planteplankton i vandet er så lavt, at vandet er klart, og der derfor kan gro undervandsplanter; når iltsvind er sjældne; når bestanden af bunddyr er rig og alsidig. Årsagen til risikoen for manglende målopfyldelse er, en for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra land, og for det åbne nordlige Bælthavs og farvandet syd for Århus Bugts vedkommende, tillige fra atmosfæren. Hertil kommer den direkte påvirkning af dyr og planter fra fiskeri, muslingefiskeri, klapning mv.

Hensyn til overfladevand-fosfor

Samtlige udbringningsarealer ligger udenfor oplande til Natura 2000 vandområder der er belastet med fosfor. Ingen af udspretningsarealerne er i henhold til statens kortværk registreret som fosforfølsomme områder og er således ikke omfattet af nogen fosforklasse. I forhold til statens udmeldte beskyttelsesniveau er der ikke brug for yderligere krav end de generelle regler.

Som nævnt ovenfor ligger arealerne i oplandet til Horsens Inder- og Yderfjord, som strømmer ud til og omkring Habitatområde nr. 52. Habitatområdet er i basisanalysen vurderet som et fosforbelastet område og målsætningen for Horsens Inder- og Yderfjord er ikke opfyldt bl.a. på grund af en for stor tilførsel af fosfor. Alle arealer ligger desuden inden for oplandet til Nørrestrand. Målsætningen for søen er ikke opfyldt på grund af for stor tilførsel af fosfor, hvoraf ca. 50 % kommer fra dyrkede arealer.

Der tilføres i alt 3777,16 kg fosfor til arealerne og der fraføres med afgrøderne 4462,55 kg fosfor. Der er således et underskud på 685 kg fosfor, hvilket giver et underskud på 3,9 kg P/ha.

Det er kommunens vurdering, at der ikke som følge af udvidelsen er risiko for en væsentlig påvirkning med fosfor til Nørrestrand eller Horsens Fjord.

Hensyn til overfladevand-kvælstof

Som nævnt ovenfor, ligger arealerne i oplandet til Horsens Inder- og yderfjord, som strømmer ud til og omkring Habitatområde nr. 52.

Beskyttelsen af vandområderne mod nitrat er målrettet til de mest sårbare områder, der afvander til Natura 2000-områder, herunder Habitatområde nr. 52. For landbrugsarealer der afvander til sådanne vandområder,

stilles der krav om et lavere husdyrtryk pr. ha. end det de generelle harmoniregler giver mulighed for. Kravet til et lavere husdyrtryk pr. ha. er bl.a. fastsat ud fra en vurdering af kvælstofreduktionspotentialiet i det konkrete opland. Reduktionspotentialiet er udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat der kommer ud af rodzonen og den mængde nitrat, der ender i recipienten. Der er hidtil ikke foretaget en landsdækkende ensartet beregning af kvælstofreduktionspotentialiet fra rodzone til vandområde. GEUS og DMU her derfor for Skov- og Naturstyrelsen foretaget en landsdækkende beregning af kvælstofreduktionen fra rodzone til Natura 2000 områderne, herunder Horsens Fjord.

På baggrund af beregningerne er oplandene grupperet efter deres kvælstofreduktionspotentiale på henholdsvis 0 – 50 %, 51 – 75 % og 76 – 100 %. I den samlede kvælstofreduktion for et opland indgår reduktionen i grundvandet, vandløbet og søerne.

Reduktionspotentiale i % fra rodzonen til recipienten	Meget sårbare vandområder (Habitatområde nr. 52)
0 – 50 %	50 % af de generelle regler (Nitratklasse 3)
51 – 75 %	65 % af de generelle regler (Nitratklasse 2)
76 – 100 %	Generelle regler

Det er kommunens faglige vurdering, at kvælstofudvaskningen fra landbrugsarealer der afvander til inderfjorden også påvirker habitatområdet, idet vandet i inderfjorden strømmer ud til og omkring habitatområdet. Det betyder også, at der vil være en positiv effekt på miljøtilstanden i habitatområde nr. 52, hvis der stilles krav om at reducere kvælstofudvaskningen fra disse arealer. Omvendt vil kvælstofudvaskningen fra arealerne i oplandet til inderfjorden, have en negativ effekt på miljøtilstanden i habitatområde nr. 52, hvis der ikke foretages en reduktion af kvælstofudvaskningen i forhold til de generelle regler.

Det er Horsens Kommunes vurdering, at der jf. ovenstående basisanalyse m.v. er behov for at regulere kvælstofudvaskningen i forhold til Horsens Fjord (både inder- og yderfjord), både i forhold til Habitatområde nr. 52 og i forhold til miljøtilstanden i selve fjorden.

Det er Horsens Kommunes vurdering, at Horsens Fjord kan klassificeres som et meget kvælstof sårbart vandområde, og at beskyttelsesniveauet skal afspejle det, på samme måde som det gør sig gældende for meget kvælstof sårbare Natura 2000 områder. Hvorvidt beskyttelsesniveauet bliver nitratklasse 2 eller 3, afhænger af reduktionspotentialiet i % fra rodzonen til recipienten. I den samlede kvælstofreduktion for et opland indgår reduktionen i jordlagene, i grundvandet, i vandløbet og i søerne.

Samtlige udbringningsarealer (ejede og forpagtede) ligger i oplandet til Horsens Inder- og Yderfjord. Ifølge kortet over kvælstofreduktionspotentialer vil der på disse arealer ske en kvælstofreduktion på fra 51 – 75 %. Det er derfor Horsens Kommunes vurdering, at kvælstofudvaskningen på disse arealer skal reduceres svarende til nitratklasse 2 (65 % af de generelle regler = 0,9 DE/ha).

Kravet om et reduceret antal dyreenheder pr. hektar, kan opfyldes ved brug af følgende virkemidler, som kan bruges enkeltvis eller i en kombination:

- øget areal med efterafgrøder ud over de generelle krav
- reduceret kvælstofnorm
- ændret sædskifte
- færre dyreenheder eller flere hektarer (dvs. lavere dyretryk pr. hektar)

I det ansøgte projekt er der anvendt et S6 sædskifte med minimum 8,75 ha frøgræs på halvdelen af arealerne, på den anden halvdel anvendes et S2 sædskifte (referencesædskifte).

Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret, har i Planteavlsorientering nr. 07-586–2007 gengivet de beregninger, som de har foretaget med Farm N-systemet for at illustrere, hvordan reduktionen i N-udvaskningen kan opnås med ovennævnte mulige virkemidler, så N-udvaskningen svarer til hvis man reducerer antallet af dyreenheder fra 1,4 til hhv. 1,2, 0,9 og 0,7 DE/ha.

Ifølge Dansk Landbrugsrådgivnings beregninger vil kvælstofudvaskningen være 51 mg/l ved et dyretryk på 1,4 DE/ha med standardsædskiftet S2 på en JB6 jord i Østjylland. Ved et dyretryk på 0,9 DE/ha vil kvælstofudvaskningen være 47 mg/l. I ansøgte bedrift udspreddes der mindre end 1,4 DE/ha, nemlig 1,25 DE/ha. Samtidig er der på halvdelen af arealerne valgt et S6 sædskifte, svarende til at der minimum er 8,75 ha med frøgræs. Den beregnede udvaskning, jf. Farm N er 46,1 kg N/ha og således mindre end hvis der var reduceret til 0,9 DE/ha.

Det er Horsens Kommunes vurdering, at der i henhold til ovenstående ikke vil ske en væsentlig påvirkning af Horsens Fjord som følge af udvidelsen.

Hensyn til natur

Flere af markerne ligger vandløbsnært og tæt på vandhuller, men da arealerne er hverken skrånede eller meget erosionstruede, vurderes der ikke at være risiko for øget påvirkning med næringsstoffer, og der er derfor ikke behov for udlæg af yderligere bræmmer udover de lovpligtige 2 meter bræmmer som gælder langs vandløb og søer jf. Vandløbsloven.

Det er Horsens Kommunes vurdering, at der ikke som følge af projektets aktiviteter på udbringingsarealerne er risiko for en væsentlig ændret miljøpåvirkning af de registrerede § 3 naturområder, når ovennævnte bræmmer udlægges.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Ansøgers konsulent har redegjort for anvendelse af BAT i forbindelse med udvidelse af besætningen på Ellingvej 50, 8751 Gedved:

Energibesparende foranstaltninger

I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i øvrige stalde udskiftes til lavenergi lysstofrør. Lyset i staldene er tændt efter behov. Der er lys i staldene i ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 2 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet kan dog variere. I staldene er der p.t. ikke planer om at udskifte ventilationen. Bliver der behov for det, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i stalden. Efter hvert hold slagtesvin vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Vandbesparende foranstaltninger

Iblødsætning før vask og vask med højtryksrensere betragtes som BAT. Ligeledes er tilførsel af vand i fodertrug at betragte som BAT. Der er ikke måling på vandforbruget, men anlæg gennemgås dagligt i forbindelse med tilsyn af dyr. Ved utætheder iværksættes reparationer for at minimere vandspild.

Management / Godt landmandskab

På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Der bliver udarbejdet beredskabsplan, hvor forholdsregler i forbindelse med uheld med gylle, brand, spild af olie eller kemikalier beskrives.

Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov i forbindelse med tilsyn til dyrene.

Foderoplysninger

Der anvendes tørfoder til alle dyregrupper. Foderet består af korn og tilskudsfoder. Tilskudsfoder indeholder fytase, således at total fosfor i blandingen er reduceret fra 4,5 til 4,3 g. P pr. FE for slagtesvin.

Staldteknologi

I stalde er der fuldspaltegulv i en afdeling, nemlig stald etableret i 2007, og delvis spaltegulve i alle øvrige afdelinger. Delvis spaltegulv betragtes som Bat for slagtesvin. Da der i forbindelse med udvidelsen kun ændres på inventar og besætning, hvor der er delvis spaltegulv og der ingen ændringer er i stald med fuldspaltegulv er det ikke relevant at ændre gyllesystem til andre systemer i staldens levetid. Det er ikke realistisk at etablere gyllekøling eller skrabere i gyllekanal. Forsuring af gylle kan med bedre udvikling af teknologien være en realistisk mulighed om 5 – 10 år.

Opbevaring

Eksisterende beholder anvendes uden ændringer. Beholderen er overdækket med naturligt flydelag som sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning, hvilket der føres journal over. I øvrigt gælder at der er tale om en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt. Beholderens bund og vægge er tætte. Der er ingen spjæld, men alt overpumpes via neddykket rør. Gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning.

Beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

Udbringningsteknik

Husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække overholdes, bl.a. gælder:

- forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage
- gylle udlægges med slæbeslanger i alle afgrøder. Tilføres gylle før etablering af afgrøden sikres det
- at gyllen er nedbragt enten ved pløjning eller harvning senest 6 timer efter udbringning
- krav til efterafgrøder.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold. Gyllen tilstræbes udkørt på veletablerede afgrøder, da det minimerer ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m. bræmmer til vandløbene.

Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage. Der anvendes slæbeslanger til udlægning. Nedfældning er ikke hensigtsmæssigt i vinterafgrøder, da der kommer for mange køreskader på afgrøderne, hvilket medfører et mindre udbytte og i sidste ende en mindre N-optagelse i afgrøder og dermed også en større udvaskning.

Før vårsæd på lerjord er nedfældning mulig, men ikke hensigtsmæssig. I stedet sikres lav ammoniakfordampning ved hurtig nedpløjning. Oftest vil gylle dog blive udbragt i afgrøden med slæbeslanger.

Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Håndtering af kemikalier og vask

Der etableres betonplads ved gyllebeholder til brug for vask af maskiner inklusiv marksprøjte, som dog evt. også kan skylles / rengøres i marken. Pladsen anvendes ligeledes til påfyldning af pesticider. Pladsen vil endvidere mindske risikoen for spild ved påfyldning af gylle. Pladsen etableres efter nyeste byggeblad for "Vaskeplads til Landbrugsmaskiner". Fra pladsen etableres afløb til gyllebeholder.

Kommunens vurdering af BAT

Det fremgår af oversigt over BAT-byggeblade for svinestalde, at delvis spaltegulv er BAT for slagtesvinestalde. I projektet anvendes dette staldsystem der hvor der ændres inventar og besætning. I stald med fuldspaltegulv vil der først ske ændring af staldsystemet når stalden skal gennemgribende renoveres. Det er Horsens Kommunes vurdering, at der i projektet er redegjort for BAT i den udstrækning, som det i lovgivningen kræves af en § 11 godkendelse.

Landskabelige hensyn

Staldanlægget ligger i jordbrugsområde inden for område udpeget som værdifuldt landskab. Der er ingen kulturhistoriske interesser i området. Langs 3 marker ligger der 3 diger og 2 vandløb løber gennem arealerne, diger og vandløb er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven. I forbindelse med udvidelsen renoveres eksisterende stalde, der bygges ikke nyt. Der vurderes ikke at ske en væsentlig påvirkning af landskabet som følge af udvidelse af husdyrbruget.

Samlet vurdering

Horsens Kommune har vurderet miljøbelastningen fra husdyrbruget på Ellingvej 50 på grundlag af projektbeskrivelsen og supplerende oplysninger samt vilkårene i denne godkendelse. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget vil blive drevet på en måde, som ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet.

Med venlig hilsen

Helle Kousholt
Miljømedarbejder
Horsens Kommune